

Nd.

286. Frumvarp til laga

[179. mál]

um atvinnuréttindi skipstjórnarmanna á íslenskum skipum.

(Eftir 2. umr. í Nd., 12. des.)

Samhljóða þskj. 191 með þessum breytingum:

6. gr. hljóðar svo:

Atvinnuréttindi stýrimanna, sbr. 5. gr., eru bundin eftirfarandi skilyrðum um siglingatíma með tilvísun til samsvarandi staflíða í 5. gr.

Siglingatími telst sá tími er stýrimannsefni starfar á skipi, sem er í förum og veitir viðkomandi undirstöðuþekkingu í störfum á þilfari og í brú, stjórnun manna og forsjá. Af siglingatíma verður stýrimannsefni að hafa gengið sjóvaktir a. m. k. 6 mánuði í brú undir umsjón skipstjórnarmanns.

Siglingatíma skal sanna með sjóferðabók, innlendri eða útlendri, eða vottorði frá lögskráningarstjóra. Ef skipi er lagt upp án þess að lögskráð sé úr skipsrúmi skal þess getið í sjóferðabók. Liggi skip um kyrrt með þessum hætti lengur en $\frac{1}{5}$ hluta lögskráningartíma hlutaðeigandi stýrimannsefnis skal sá tími, sem umfram er, eigi reiknast til siglingatíma.

Af óskilgreindum siglingatíma mega 6 mánuðir vera við önnur störf en skipstjóra, stýrimanns eða hásetastörf. Heimilt er einnig að meta eftirfarandi nám eða starf til óskilgreinds siglingatíma: Eins vetrar nám í sjómannafræðum framhaldsskóla, skv. námsskrá menntamálaráðuneytisins, jafngildir siglingatíma í 3 mánuði. Tveggja mánaða starf á viðurkenndu veiðarfæraverkstæði og tengd störf jafngilda eins mánaðar siglingatíma á fiskiskipi. Nám í verklegri sjómennsku og notkun öryggis- og björgunarbúnaðar á námskeiðum eða í farskóla, sem Slysavarnafélag Íslands eða samtök sjómanna og útgerðarmanna beita sér fyrir, má meta sem þrefaldan siglingartíma. Ofangreind störf og/ eða nám skulu þó aldrei metin meira en 6 mánuðir í heildarsiglingatíma stýrimannsefnis. Óskilgreindur siglingatími, sem stýrimannsefni ávinnur sér við störf í landi, skal staðfestur af tveimur trúverðum mönnum.

I. Fiskiskip.

a) 200 rúmlesta réttindi í innanlandssiglingum.

24 mánuðir og af þeim tíma minnst 12 mánuði háseti á fiskiskipi yfir 30 rúmlestir að stærð. Heimilt er að af þessum tíma séu 6 mánuðir á trillu undir 12 rúmlestum að stærð og sé það vottað af tveimur trúverðum mönnum.

b) Ótakmörkuð réttindi — 27 mánuðir og af þeim tíma minnst 12 mánuði háseti á fiskiskipi yfir 100 rúmlestir að stærð, eða hafa öðlast réttindi til að vera stýrimaður á flutningaskipi, farþegaskipi eða varðskipi og að auki verið minnst 6 mánuði háseti á fiskiskipi yfir 100 rúmlestir að stærð.

II. Flutningaskip, farþegaskip og varðskip.

a) 1. 400 rúmlesta réttindi — 36 mánuðir og af þeim tíma minnst 18 mánuði háseti á flutningaskipi, farþegaskipi eða varðskipi yfir 100 rúmlestir að stærð eða hafa öðlast réttindi sem stýrimaður á fiskiskipi yfir 200 rúmlestir að stærð og að auki verið minnst 9 mánuði háseti á flutningaskipi, farþegaskipi eða varðskipi yfir 100 rúmlestir.

2. Ótakmörkuð undirstýrimannsréttindi — 27 mánuðir og af þeim tíma minnst 15 mánuði háseti á flutningaskipi, farþegaskipi eða varðskipi yfir 100 rúmlestir að stærð eða hafa öðlast réttindi sem stýrimaður á fiskiskipi yfir 200 rúmlestir að stærð og að auki verið minnst 6 mánuði háseti á flutningaskipi, farþegaskipi eða varðskipi yfir 100 rúmlestir að stærð.

- b) **Ótakmörkuð réttindi** — 36 mánuðir og af þeim tíma minnst 18 mánuði háseti á flutningaskipi, farþegaskipi eða varðskipi yfir 100 rúmlestir að stærð, eða hafa öðlast réttindi til að vera stýrimaður á fiskiskipi yfir 200 rúmlestir að stærð og auk þess minnst 12 mánuði háseti á flutningaskipi, farþegaskipi eða varðskipi yfir 100 rúmlestir að stærð.

III. Önnur skip.

- a) **200 rúmlesta réttindi í innanlandssiglingum.**
24 mánuðir og af þeim tíma minnst 12 mánuði háseti á skipi yfir 30 rúmlestir að stærð.
- b) **400 rúmlesta réttindi og ótakmörkuð undirstýrimannsréttindi.**
27 mánuðir og af þeim tíma minnst 12 mánuði háseti á skipi yfir 100 rúmlestir að stærð.
- c) **Ótakmörkuð réttindi** — 36 mánuðir og af þeim tíma minnst 18 mánuði háseti á skipi yfir 100 rúmlestir að stærð.

8. gr. hljóðar svo:

Rétt til að vera skipstjóri á skipum yfir 30 rúmlestir að stærð hefur sá einn sem hefur öðlast rétt til að gegna starfi 1. stýrimanns á tilgreindum skipum, sbr. 5. og 6. gr., og hefur eftir öflun stýrimannsskírteinis gegnt a. m. k. eftirfarandi skipstjórnarstörfum í tilskilinn tíma:

I. Fiskiskip.

- a.) **200 rúmlesta réttindi í innanlandssiglingum.**
12 mánuðir stýrimaður á fiskiskipi yfir 30 rúmlestir að stærð, eða 6 mánuðir stýrimaður á fiskiskipi yfir 30 rúmlestir og skipstjóri á fiskiskipi yfir 12 rúmlestir að stærð í 6 mánuði.
- b) **Ótakmörkuð réttindi** — 18 mánuðir skipstjóri eða stýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir þar af minnst 6 mánuði 1. stýrimaður á fiskiskipi yfir 100 rúmlestir að stærð.

II. Flutningaskip og farþegaskip.

- a) **400 rúmlesta réttindi** — 18 mánuðir skipstjóri eða stýrimaður á skipi yfir 100 rúmlestir að stærð og auk þess minnst 6 mánuði 1. stýrimaður á flutningaskipi eða farþegaskipi yfir 100 rúmlestir að stærð og af þeim tíma minnst 4 mánuði í utanlandssiglingum.
- b) **Ótakmörkuð réttindi** — 24 mánuðir skipstjóri eða stýrimaður á skipi yfir 100 rúmlestir að stærð og auk þess minnst 12 mánuði 1. stýrimaður á flutningaskipi eða farþegaskipi yfir 100 rúmlestir að stærð og þar af minnst 6 mánuði í utanlandssiglingum.
- c) Heimilt er að gefa út skipstjóraskírteini í innanlandssiglingum, samkvæmt staflíðum a) og b) án þess að krefjast stýrimannstíma í utanlandssiglingum.

III. Önnur skip.

- a) **200 rúmlesta réttindi í innanlandssiglingum.**
12 mánuðir stýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir að stærð, eða 6 mánuðir stýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir að stærð og skipstjóri á skipi yfir 12 rúmlestir að stærð í 6 mánuði.
- b) **400 rúmlesta réttindi** — 18 mánuðir skipstjóri eða stýrimaður á skipi yfir 30 rúmlestir þar af minnst 6 mánuði 1. stýrimaður á skipi yfir 100 rúmlestir að stærð.
- c) **Ótakmörkuð réttindi** — 24 mánuðir skipstjóri eða stýrimaður á skipi yfir 100 rúmlestir að stærð þar af minnst 12 mánuði skipstjóri eða 1. stýrimaður.

15. gr. hljóðar svo:

Heimilt er að synja manni um útgáfu atvinnuskírteinis samkvæmt lögum þessum ef ákvæði 2. málsgreinar 68. greinar hegningarlaga eiga við um hagi hans. Verði skírteinishafi með dómi fundinn sekur um vanrækslu í starfi sínu svo að tjón hlýst af má jafnframt dæma hann til að hafa fyrirgert skírteini sínu um stundarsakir, enda liggja ekki þyngri refsing við að lögum.

18. gr. hljóðar svo:

Samgönguráðuneytið getur, að fengnum umsögnum Farmanna- og fiskimannasambands Íslands og Stýrimannaskólans í Reykjavík, heimilað þeim erlendu ríkisborgurum, sem lokið hafa skipstjórnarnámi við íslenskan skóla eða sambærilegan erlendan skóla, að fá útgefið viðeigandi atvinnuskírteini, að fullnægðum öðrum skilyrðum, þó ekki skipstjóraskírteini nema við eigi samningur um sameiginlegan norrænan vinnumarkað, sbr. auglýsingu nr. 6/1982.

Á sama hátt getur samgönguráðuneytið, að fenginni umsögn Stýrimannaskólans í Reykjavík, heimilað þeim íslenskum ríkisborgurum, sem lokið hafa skipstjórnarnámi við erlenda skóla, að fá útgefið viðeigandi atvinnuskírteini, að uppfylltum öðrum skilyrðum.

Ákvæði til bráðabirgða hljóðar svo:

A. Þeim skipstjórarmönnum er starfað hafa á undanþágu í a. m. k. 24 mánuði hinn 1. janúar 1985, skal boðið upp á tvenns konar námskeið, sem haldin verða í öllum landshlutum skólaárin 1985—1986 og 1986—1987 til öflunar takmarkaðra skipstjórnarréttinda. Námskeið þessi gefa annars vegar réttindi til skipstjórnarstarfa á fiskiskipum og öðrum skipum allt að 80 rúmlestir að stærð og hins vegar réttindi til skipstjórnarstarfa á fiskiskipum og öðrum skipum allt að 200 rúmlestir að stærð í innanlandssiglingum.

Menntamálaráðuneytið skal sjá um framkvæmd námskeiðanna og ákveða námsefni í samráði við Stýrimannaskólann í Reykjavík.

Við útgáfu atvinnuskírteina til þeirra er ljúka þessum námskeiðum skal taka tillit til ákvæða 6. og 10. gr. laganna um siglingartíma. Um siglingartíma fyrir skip allt að 80 rúmlestir að stærð gildir sama og fyrir skip allt að 200 rúmlestir að stærð.

B. Að fengnum tillögum nefndar um undanþágur sbr. 21. gr. laganna er samgönguráðherra heimilt þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. greinarinnar að veita þeim skipstjórarmönnum, sem fæddir eru á árinu 1934 og fyrr og starfað hafa s.l. 10 ár á undanþágu við skipstjórnarstörf, ótímabundin takmörkuð réttindi.